

UREDNIŠTVO ZARJE je v Ljubljani, Franciskanska ulica št. 8 (tiskarna I. nadst.). Uradne ure za stranke so od 10. do 11. dopoldne in od 5. do 6. popoldne vsak dan razen nedelj in praznikov. Rokopisi se ne vračajo. Ne frankirana pisma se ne sprejemajo.

NAROCNINA: celoletna po pošti ali s pošiljanjem na dom za Avstro-Ogrsko in Bosno K 21.60, polletna K 10.80, četrtletna K 5.40, mesečna K 1.80; za Nemčijo celoletno K 20.40; za ostalo inozemstvo in Ameriko celoletno K 36.—.

Posamezne številke po 8 vin.

ZARJA

ZARJA izhaja vsak dan razen nedelje in praznikov ob pol 11. dopoldne.

UPRAVNIŠTVO se nahaja v Selenburgovi ulici št. 6, II., in uraduje za stranke od 8. do 12. dopoldne in od 3. do 7. zvečer. Inzerati: enostopna pettvestica 30 vin., pogojen prostor, poslana in reklame 40 vin. — Inzerate sprejema upravništvo.

Ne frankirana ali pre malo frankirana pisma se ne sprejemajo. Reklamacije lista so poštne proste.

Stev. 630.

V Ljubljani, v soboto dne 12. julija 1913.

Leto III.

Okrajna bolniška blagajna v Ljubljani.

V torek dne 8. t. m. je bil v veliki dvorani Mestnega doma izredno dobro obiskan redni letni občni zbor delegatov okrajne bolniške blagajne ljubljanske, ki ga smemo prišteevati zaradi sklepov o družinskem zavarovanju med najpomembnejše in najplodovitejše. V naslednjem podrobno poročila.

Poročilo načelnika o poslovi dobi za l. 1912.

Načelnik Fran Bartl je poročal: Upravno leto 1912 je končalo neugodno in s primanjkljajem K 2427.13 v, za katero svoto se je zmanjšal rezervni sklad, ki je znašal potemtakem koncem leta 1912 K 121.664.48 v. Vzrok tega pojava je iskati v splošni gospodarski stagnaciji ter z njo spojeni brezposelnosti in v neugodnem zdravstvenem stanju zavarovancev.

Članov je bilo l. 1912 poprečno 6593 (prejšnje leto 7380) in sicer 4919 (5775) moških in 1673 (1605) žensk. Najvišje stanje članov je bilo 1. junija in sicer 6979 (leta 1911, 1. avgusta 8704), najnižje pa 31. decembra, in sicer 6246 (leto prej pa 6182).

Zbolelo je 2792 (2745) članov in sicer 2265 (2291) moških in 527 (454) žensk. 3112 (3155) slučajih z 71.767 (60.856) bolezenskimi dnevi. Umrlo je 56 (45) članov, porodov pa je bilo 56 (43).

Poprečno je trajala vsaka bolezen 23.06 (19.30) dni in je povzročila K 43.69 v (K 37.18 v) stroškov.

Upravni odbor je imel 10 sej, razsodišče pa je razsodilo v 8 slučajih: dve pritožbi sta bili kot neutemeljeni zavrnjeni, dvema se je deloma, štirim pa popolnoma ugodilo. Poleg teh je eno pritožbo ugodno rešil upravni odbor.

Pročevalce se je zahvalil vsem odbornikom za njih sodelovanje, zlasti pa blagajničnim uradnikom in zdravnikom za njih marljivo in trudopolno delo. Dostavil je, da so tako nastavljeni kakor zdravniki preobloženi z delom, vsled česar nastaja potreba, da se njih število zviša.

Koncem svojega poročila se je pročevalac dotaknil tudi socialnega zavarovanja, ki je vsled vladajočih političnih razmer zopet stopilo v ozadje in ni njih misliti, da bi se v doglednem času uresničilo. To je, je nadaljeval, žalostna perspektiva v bodočnost, s katero imamo računati, a obenem nam mora biti v spodbudo, da razširimo in izpopolnimo dosedanje bolniško zavarovanje, v kolikor je to mogoče na podlagi zakona od dne 30. marca 1888, drž. zak. št. 33.

Računsko poročilo.

Blagajnik g. Oton Pelan je poročal o skupnih dohodkih v l. 1912, brez rezervnega sklada je bilo K 156.443.84 v, skupnih izdatkov pa K 158.870.97 v; torej primanjkljaja K 2.427.13 v, ki se je pokrnil iz rezervnega sklada.

Dohodki so bili sledeči:

Prispevki delojemalcev K 96.814.12 v (l. 1911: K 92.463.07 v). Prispevki delodajalcev K 48.407.06 v (46.231.54 v). Globe (od mestnega magistrata) zaradi kršenja obveznosti in bolniško zavarovalnih predpisov, ki pripadajo rezervnemu skladu, K 809.— (K 628.31 v). Razni dohodki, kakor: povračila delavskih zavarovalnih zoper nezdgo, predujmi, povračila v zmišlu § 32 boln. zavaroval. zak., K 5.860.55 v (K 8541.44 v). Obresti od naložene glavnice K 4578.65 v (K 4482.94 v). Obresti od zaostalnih prispevkov K 34.46 v. Rezervni sklad K 124.091.61 v (K 122.153.19 v). Vseh dohodkov je bilo K 280.535.45 v (K 275.067.57 v).

Izdatki se porazdele sledeče:

Bolniščina in porodnina K 76.322.26 v (K 72.432.06 v). Plače blagajničnim zdravnikom, honorarji drugim zdravnikom in troški bolniških obiskov zunaj Ljubljane, troški bolniške kontrole K 25.110.— (K 21.747.70 v). Zdravila in lečila, mineralne vode, terapevtski pomočki, kopeli K 18.494.41 v (K 17.023.53 v). Oskrbni troški v ljubljanski in drugih javnih bolnicah in prevozni troški ranjencev K 16.040.24 v (K 17.588.21 v). Pogrebne K 2628.— (K 2239.—). Uprava (plače, zavarovalnine, tiskovine, stanarina, kurjave, razsvetljava i. dr.) K 18.103.10 v (K 16.496.58 v). Prispevek skladu zveze okrajnih bolniških blagajn v Trstu K 46.25 v (K 567.08 v). Neizterljivih prispevkov K 1072.82 v (K 1.309.75 v). Razni izdatki K 1.043.69 v (K 1572.05 v). Rezervni sklad je znašal 31. dec. 1912 K 121.664.48 v (l. prej: K 124.091.61 v). Skupnih izdatkov je torej bilo K 280.535.45 v (K 275.067.57 v), vsega prometa pa K 561.070.90 v (K 550.135.14 v).

Blagajnično imetje dne 31. decembra 1912 je bilo sledeče:

Aktiva: Gotovine K 9.912.51 v. Hranilne vloge z obrestmi K 108.653.62 v. Zastanek na prispevkih po odpisu neizterljivih K 23.163.32 v. (Tu je omeniti, da je zastanek zategadelj tako zračen, ker so se prispevki za december 1912 pobrali šele v l. 1913, in sicer v znesku po K 21.289.11 v, za katero svoto se zastanek zmanjša na K 1.874.21 v). Razne terjatve K 988.90 v. Skupaj K 142.718.35 v.

Pasiva: Neplačane terjatve: a) blagajničnih članov K 1.555.87 v. b) zdravnikov K

5.420.44 v; c) lekarn K 9.053.08 v; d) bolnišnic K 4.743.66 v; e) pogrebščine K 110.—; f) upravni troški K 140.82 v. Rezervni sklad dne 31. decembra 1912 K 121.644.48 v. Skupaj K 142.718.35 v.

Poročilo nadzorstva.

Načelnik nadzorstva Ivan Mlinar je predložil sledeče poročilo: Nadzorstvo je v poslovni dobi šestkrat pregledovalo blagajniške knjige in jih primerjalo s položajmi ter jih našlo vsakokrat v najlepšem soglasju in redu. Zadnjo škontracijo je izvršilo nadzorstvo dne 7. julija t. l. in našlo, da so knjige in gotovina v popolnem soglasju. Spričo tega predlagam, da izreče občni zbor blaginiku - vodji g. Pelanu kakor tudi načelstvu absolutorij.

Vsa poročila je občni zbor vzel na znanje in podelil predlagani absolutorij soglasno.

Volitve.

Vse volitve so se izvršile soglasno in so bili izvoljeni:

v upravni odbor namesto izžrebanih od strani delojemalcev kot člani: Babšek Franc, mizar; Mlinar Ivan, tiskarški korektor; kot namestniki: Mrak Franc, pek; Pogačnik Rok, mizar; Sajovic Valentin, krojač; Sattler Avgust, klepar; od strani delodajalcev kot člani: Pristou Filip, črkošlikarski mojster; kot namestnika: Dhiš Franc, čevlarski mojster; Eberl Hugon, tovarnar;

v nadzorstvo od strani delojemalcev kot člani: Bradško Andrej, mizar; Peterlin Ivan, krojač; Puhar Franc, mizar; Robida Ivan, kamnosek; Kocjan Ivan, kovinski strugar; Sajovic Ivan, čevljar; kot namestniki: Bec Vinko, mizar; Hafner Ivan, čevljar; Kovač Anton, pek; Sešek Ivan, ključar; od strani delodajalcev kot člani: Kmetetz Simon, lastnik potovalne pisarne; Breskvar Anton, ključavničarski mojster; Pospišil Josip, kleparski mojster; kot namestnika: Galin Simon, čevlarski mojster in Krejči Anton, krznar in trgovec.

V razsodišče so bili namesto izstopivših izvoljeni od celega zbora kot člani: Grapar Anton stavec; Tominc Matevž, mizarški pomočnik; Krašovec Franc, stavec; Peterlin Valentin mizarški pomočnik; kot namestnika: Hrovat Ivan, kamnoseški pomočnik, in Skubic Mihael zidarski pomočnik.

Sprememba pravil.

Družinsko zavarovanje.

Predlog upravnega odbora glede na družinsko zavarovanje je utemeljeval načelnik Fr. Bartl sledeče: Pričakovati ni, da bi se socialno zavarovanje v doglednem času uvedlo, ker se nahaja dotična predloga še vedno v odseku državnega zbora. To je žalostno dejstvo, ki nas sila, da si pomagamo z bolniško-zavarovalnim zakonom kolikor se pač pomagati da. Silna je beda v delavski družini, kadar jo obišče bolezen in ni zaslужka in ne sredstev za zdravniško pomoč, zdravila, potrebne oskrbe v slučaju poroda itd. Še večja pa je revščina, če se pojavi smrt in ni denarja za pogreb, ker je že bolezen vse pobrala. Jaz zasledujem že dlje časa takozvano družinsko zavarovanje pri posameznih okrajnih bolniških blagajnah, katero zavarovanje gre za tem, da se v takih slučajih bedni položaj zavarovancev kolikor le mogoče olajša, in reči moram, da se je povsod tako za blaginje kakor za člane kar najbolj obneslo. Povsod, kjer je ta način zavarovanje že vpeljan, se skuša še razširiti in izpopolniti, ker je pač najboljši dokaz za njegovo potrebo.

Seveda pa se tako zavarovanje ne bo dalo izvršiti z dosedanjimi prispevki, marveč jih bo treba zvišati pri članih od dosedanjih 2 vin. na 3 vin. pri eni kroni določene običajne mezd, pri delodajalcih pa od 1 vin. na 1 in pol vin.; torej za 50 odstotkov.

Povišek pa naj bi ne služil le v kopritje vsled uplajave družinskega zavarovanja naraslih večjih stroškov, marveč tudi članom samim, v kateri namen se naj bolezenska podpora doba podaljša od 20 na 30 tednov, in zviša tudi pogrebna. Podaljšanje podporne dobe je utemeljeno že v tem, ker je ravno pri dolgotrajni bolezni potreba večja. Jetika v Ljubljani silovito grasi in blaginja ima zelo težavno stališče, ko po preteku 20 tednov jokaje prihajajo žene, možje in otroci, pa prosijo ali zase ali pa za svoje, naj se jim pomaga na ta ali oni način. Ail veljavne določbe so krute in prosilci se morajo s težkim srcem odklanjati. Take družine so potem izročene najgroznejšemu pomanjkanju, dasi bi se večkrat dalo, če bi bila pomoč na mestu, še marsikaj rešiti, zato predlagam.

1. Podporna doba članov se podaljša od 20 na 30 tednov, pogrebna pa zviša od 20kratno na 30 kratno obično mezdo (za eno tretjino).

2. Vpelje se naj družinsko zavarovanje za ženo in otroke, s katerimi živi član v skupnem hiševanju in niso sami člani bolniške blaginje. To zavarovanje se nanaša: a) na zdravniško oskrbo; b) dobavo lekov;

c) porodniško podporo; d) pogrebno. V slučaju obolenja žene ali otroka naj se daje potrebna zdravniška pomoč in leki; v slučaju poroda pa podpora v iznosu po K 12. Pogrebna znašaj za mrtvorjenega otroka K 10; za otroka do 1. leta K 16; za otroka do 16. leta K 26; za vse druge (za ženo in otroke nad 16 let stare) K 40.

3. V pokritje stroškov plačujejo člani od vsake krone določene obične mezd 3 vinarje, mesto dosedanjih 2 vinarjev, njih delodajalci pa polovico tega zneska.

4. Občni zbor nalaga upravni odboru, da takoj preuredi in izpopolni pravila ter izposluje potrditev po nadziralni oblasti. Razširjeno zavarovanje naj stopi v veljavo najkasneje dne 1. januarja 1914.

Po prečitaniu predlogov se je zborovanje prekinilo za pol ure, da se zlasti delegatom delojemalcem omogoči temeljito posvetovanje o njih, na kar je predsednik, da izključi vsak dvom, še enkrat prečital vse stajljene predloge ter odredil glasovanje o njih, ločeno za zastopnike delodajalcev in posebej za delegate delojemalcev. Občni zbor je sprejel vse predloge v ločenih glasovanjih soglasno! Bil je svečan trenutek, ko so tako delodajalci kakor zastopniki članov enodušno glasovali za uvedbo družinskega zavarovanja in s tem hote ali nehoti tudi izrekli protest zoper vsako zaylačenje socialnega zavarovanja! Dasi so argumenti, ki govorijo za družinsko zavarovanje, tako tehtni, da je vsak ugovor zoper nje enostavno nemogoč, bi človek vendar še trenutek prej ne bil pričakoval take soglasne manifestacije!

Po sprejetju predlogov je delegat Ivan Mlinar izrazil željo, da se pravkar sprejete re-

forme članom primerno razjasne in objavijo, kar je načelnik obljubil.

Dva nova zavarovalna predloga.

Fran Bartl predlaga:

Upravnemu odboru se nalaga, da na pravi na obrtno oblast primerno podprto vlogo, v kateri je navesti dejstvo, da sedanja najvišja obična mezda štirih kron več ne odgovarja dejanskim razmeram in navaja potrebo dveh novih običnih mezd po 5 in 6 K. Podkrepi se naj ta vloga tudi s tem, da so ti dve mezdni vrsti upeliani tudi v tržaški bolniški blaginji.

V utemeljevanju je predlagatelj navajal: Povprečni dnevni zaslužek je pri bolj kvalificiranih delavcih, kakor tiskarjih, knjigovezih, kovinarjih, mizarjih itd., ter pri večini zasebnih uradnih večinoma že preskočil sedanjo maksimalno obično dnevno mezdo od 4 K, vsled česar se lahko smatra za krivico, da se jim odmerja bolniščina na podlagi 4 K, dočim mnogi zaslužijo po 5 in 6 K.

Tudi ta predlog je sprejel zbor soglasno.

Delegat-delojemalec g. Jereb Franc (Kat. tiskarna) se je pritoževal, da blagajnični zdravniki z bolniki slabo ravna in jim predpisujejo samo vodo.

Predsednik Fr. Bartl odločno zavrača očitane glede predpisovanja »vode«, pojasni, da so gg. zdravniki z delom preobloženi, vsled česar bo treba njih število zvišati, kar je bil že v svojem poročilu naglašal: sicer pa vzame pritožbo v vednost.

Ker se nihče več ni prijavil k besedi in je bil dnevni red občnega zbora izčrpan, je predsednik zaključil to gotovo plodonosno zborovanje ob 10. zvečer, zahvalivši se delegatom za udeležbo.

Šuklje, Šusteršič in Pegan.

(Dopis z Dolenjskega.)

II.

Prišel je advokat dr. Šusteršič na Šukljeto mesto. »Wie er sich räuspert, wie er spuckt, hat er ihm getreulich abgucken!« — aber das Genie, das Genie sich nicht auf der Wachparade zeigt. Šuklje ni šel rad iz Ljubljane v Kandijo, ni rad zapustil delokroga deželnega glavarja; odstop od deželnega glavarstva je bil najgorenjša ura v njegovem življenju. Lahko bi še delal, ni smel — schwarz geboren, »Waschen verloren.« — In vendar — bil je v deželnem odboru in v vodstvu klerikalne stranke ne samo človek, od katerega pride kaj sijaja tudi na druge, ampak tudi krvavo potreben, ker je edini poznal deželno gospodarstvo. Veliki znanstveno in splošno omikani talenti niso za vsakim plotom. Dr. Šlajmer, dr. Defranceschi tudi nista več v deželi. To je tisti Šuklje, dasi je bil pod skrivljeno ponižen proti duhovniku in se že z daleč odkrival kakemu fantku-kaplanu, je bil prepameten; občutili ste vsi njegov večji talent, njegovo omiko, njegovo ostro dialektiko. Hrepenel je dr. Šusteršič z vso dušo, da bi postal minister, in ko ni šlo, kranjski deželni glavar. Šuklje je dobil plemstvo in Šusteršič si je mislil, da mu mora priti kot deželnemu glavarju najmanj baronstvo. Slovenci so otročje zaljubljeni v plemstvo; tudi najpametnejše ženske. Vsaj »vone!« — »Pustite mi moje pošteno ime,« kakor je rekel neki Anglež, kateremu je podelila kraljica Viktorija višje plemstvo, je pri nas neznan beseda. Za plemstvo proda Slovenec tudi življenje naroda. In tedaj nas je deželni zbor oblagodarił z dr. Šusteršičem kot deželnim glavarjem. Eden je moral postati, in možski, dasi imamo v deželi dosti izobraženih žensk, ki imajo več vede o kmetijstvu v mezinu, kakor dr. Šusteršič v glavi. Bogve, če loči sirku od prosa! (Na Dolenjskem so res enkrat kmetje ugibali, če ne bi bilo bolje poslati v deželni zbor Rudeževu gospo z Volavč, kakor pa može, katere je silil za deželne poslance farovž.) In dr. Šusteršič se je jel kretati na gosti višjem koturnu kakor prej. Kdor pozna Šukljeto geste, jih je odslej večkrat videl tudi pri Šusteršiču. In zdaj vemo, zakaj se je pehal kot državni poslanec in vodja klerikalnih kranjskih poslancev po opoziciji proti vladi in zakaj je bilo opozicije tako hitro konec. Zdaj vemo, da je njegov prijatelj vse povedal neki Dunajčanki, kako je postal Šusteršič deželni glavar, zdaj vemo, da je bil ta prijatelj notarja Hafnerja na Dunaju jako delaven, da je celo rešil avstrijsko justico, da ni storila justičnega umora; zdaj vemo, kako je delal za svoje rojake-uradnike! Šuklje je v zvezi s starim Levičnikom pod justičnim ministrom Pražakom to delo drugače razumeval. Naj si je ta mož zase skrbel, ali za druge je tudi; bil je dober rojak. Očitane, da je patriotu Hribarju zahrbtno snedel župansko mesto, kar bi bila prav grda pega na njegovem imenu, je s pomočjo § 19 tisk. zakona imenoval neresnično. Potem se v časopisu o tem ni več pisalo. Torej ne vemo, kaj je na tem resnice.

Šuklje je spisal po odstopu od deželnega glavarstva brošuro o deželnem gospodarstvu klerikalne stranke. Obtoževal je s tem tudi samega sebe nemarnosti, zapravljivosti, ker kot glavar ne bi smel dopuščati tako slabega gospodarstva, kakor ga je naslikal v brošuri. Ali

dasi je Šusteršič že dlje časa deželni glavar, se ta talent še ni upal povabiti Šukljeta na dvoboj zaradi naravnost hudih očitanih v deželni upravi, katere načelnik je postal on. Še mu je zgovor v spominu, v katerem je Šuklje v Novem mestu tako neusmiljeno trgal in raztrgal to bodočo ekscelenco. — Pričakovali smo, da pokliče deželni glavar sam, ki je bil vendar že dolga leta poslanec in voditelj klerikalnih poslancev, torej mogel in moral biti poučen o gospodarstvu, z odprtim vizirjem Šukljeta na krvavi mejdan, da mu dokaže infamnost njegovih očitanih. Kaj še — za mano potop! —

Es zahlt sich teuer zur Macht zu kommen, die Macht verdimmt — je pisal Nietzsche. Kaj posebnega talenta nismo našli na dr. Šusteršiču, če pa ga je kaj bilo, potem velja zdaj Nietzschejev izrek o njem. Poglejte, kaj dela z iskanjem, prosjačenjem zaupnic! — To je vendar tako neumno! Ali smatra dr. Šusteršič deželno in centralno vladno že za tako neumno, da bo na take zaupnice verjela, da se je Theimerica lagala glede izrabljanja ljudske posojilnice za nakup boštanske graščine! — Kupčije, kakor za deželno glavarstvo so pri naših vladah navadne prikazni, kaj ljudstvo! In to je bil advokat!

Dosti pa o tej prebrisanosti na sedežu deželnega glavarja! Dr. Pegan je na Dolenjskem, vse se trese pred njim, v Kandiji pri Zrcu se je utaboril in on hoče rešiti dr. Šusteršiču čast, da dobi baronstvo. Deželni glavar ostane še Šusteršič, ker on, dr. Pegan še ni prav dorašel! — Tedaj k njemu! Dr. Pegan bo naš bodoči deželni glavar. V avtomobilu že zna sedeti, kakor Šusteršič, če hiti mimo ljudi, skozi vas ali mesto. Že ima enake poziture, glavo po konci in: mi smo deželni glavarji! Le premanjha oseba je dr. Pegan, komaj kuka iz globokega sedeža avtomobila, prsi pa ima izbočene.

Kranjec je bil vse čase znane zgodovine najtrdnjejši Slovenec. Zbilaj je boje z mečem, batom, z umom, kakor nobeden drugi Jugoslovane. Kranjsko Slovenstvo daje znanstvu velike talente. Vse kar je prav. Naj bo dr. Pegan vesel, da mu nažene farovž toliko klientov v pisarno in naj mirno kuje iz aktov rumenjake, v politiko pa naj ne sili in naj za blamiral se hrepeni po deželnem glavarstvu! Blamiral se je nesmrtno s tem, da je prišel krotit uporne Podgorce, občinske odbornike občine Smihel-Stopiče, da izjavijo zaupnico dr. Šusteršiču v Theimerjevi aferi, ko mora vendar kot človek prav navadne pameti vedeti, da take zaupnice ne morejo dokazati, da je Theimerica lagala. Deželni odbornik je dr. Pegan, doctor iuris: kako neumni morejo šele drugi biti! — Res prijetno je zdaj na Kranjskem, za zabavo res skrbje naši klerikalni vodje in posebno dr. Pegan, ki si tudi domišljuje, da so advokati pri pametnih kmetih v posebnem čislju. Naj vendar pomisli, da sedita advokat in duhovnik na hrbišču slovenskega ubogega kmeta in da je kranjskih Burgerjev malo, ki bi hoteli le tri goldinarje na dan zaslužiti. In naj pomisli, da se tudi kmet zbuja, da razvršča koristne in škodljive delavce v narodovem gospodarstvu in da se mu hlače ne tresejo, kadar stopi dr. Pegan med občinske odbornike na deželi.

Ljubljana in Kranjsko.

— **Politični položaj v Avstriji** je dnevni red ljudskega shoda, ki bo v **ponedeljek zvečer v areni »Narodnega doma«**. Če se pa deželni Jupiter od tistega časa usmili in se zrak toliko ogreje, da ne bo treba prezebat, bo pa shod na vrtu »Narodnega doma«. Že zdaj je slišati, da bo udeležba izredno velika, ker se pripravljajo delavci ne le iz mesta, ampak tudi iz vse ljubljanske okolice, da pridejo na ta shod. To pa je tudi potrebno, da dobi zborovanje značaj prave delavske manifestacije. Gotovi »faktorji« so že pozabili, da je v Avstriji tudi ljudstvo, ki se ni bolevalo za splošno in enako volilno pravico le zato, da ga porivajo na stran, pa vodijo politiko preko njegovih glav, ali na njegov račun. Politični položaj je vedno v zvezi z gospodarskim. Zato se lahko pravi, da ob gospodarskih razmerah, ki vladajo v državi, tudi politični položaj ne more biti veliko vreden. Ko je začela pred par leti v Avstriji naraščati draginja, se je življenje delavskega ljudstva silno poslabšalo. Zoper draginjo ni ne Bienerthova ne Stürgkhova vlada ničesar ukrenila, kar bi res kaj zaleglo. Zato pa je Berchtoldova politika še poslabšala gmotne razmere v delavskih krogih. Dolgotrajna mobilizacija ni bila šala za ljudstvo. Na tisoče ljudi, na tisoče rodbinskih očetov je moralo zapustiti gospodarstvo življenje, ne da bi vedeli, kaj bo z njih ženskami in otroci. A nihče ni vprašal ljudstva, kaj misli o tej visoki politiki, ki sega tako globoko — v žep ljudstva. Račune mobilizacije bo treba še poplačati. A plačeval jih ne bo ne Stürgkh ne Berchtold. Pač pa sanja Berchtold še vedno o aktivni politiki, o vmešavanju v balkanske razmere, o dragih rečeh, ki na eni strani ne dopuščajo, da bi nastalo ravnotežje v gospodarskem življenju, na drugi pa groze ljudstvu z novimi bremenji. Za shod, ki se ima baviti s temi rečmi, velja torej geslo: **V ponedeljek zvečer vsi v areni!**

— **Vse ljubljanske in okoliške zaupnike** pozivamo, da se zglase v nedeljo 13. t. m. ob pol desetihi dopoldne v društvenih prostorih, da se dogovorimo glede agitacije za ponedeljkov shod.

— **Susteršičeve zaupnice.** Pišejo nam: »Če-njeno uredništvo, kaj pa je to pravzaprav z zaupnicami za deželnega glavarja dr. Susteršiča? Kaj se je zgodilo, da se širi po kmečkih občinskih odborih nabiranje takih zaupnic kakor nekakšna epidemija? Vem, da je dr. Susteršič pred kratkim dosegel svojih petdeset let. Ampak ob takih prilikah imajo ljudje navado, da čestitajo jubilarju. Lahko bi dvomili, če je taka navada posebno logična, zakaj vsakdo ne smatra staranja za vesel pojav; ampak navada je že tako. Nisem pa še slišal, da prihaja s petdesetimi letom človeške starosti zaupanje v nevarnost. Če pa ne bi bilo nobene nevarnosti, bi bile vse te zaupnice nerazumljive. Ker pa je videti, da se zaupnice ne dajejo spontano, ker sicer ne bi morale bruhati na tako različnih krajih na dan, ampak da je organizirana akcija, ki jih s kleščami puli iz občinskih odborov, mora biti nevarnost že občutna. Pravijo, da ima gospod Susteršič komedije z neko Dunajčanko, ki ga neprijetno boža po časopisih. Kaj je ta ogenj tako hud, da je treba toliko gasilcev? Ni še dolgo, kar mi je prišel v roke »Slovenec«. Ta je vse pisanje tiste Dunajčanke zelo bagateliziral; dejal je, da je ženska prismojena. Ampak za božjo voljo, čemu toliko dela in napora zaradi tega, kar pravi prismojena ženska, če je res prismojena? Za to, kar govore norci, se pame-ten človek ne zmeni. Toliko zaupnic pa izreka nezaupanje »Slovenec« in njegovih trditvi, da je ženska zarukana. Naj človek obrača to reč, kakorkoli jo hoče, teh zaupnic ne bo razumel. Kaldi pravzaprav so za gospoda Susteršiča vendar le žaljive. To stereotipno ponavljanje: »Gospod glavar, mi vam zaupamo«, pomeni, da je nekaj tukaj, kar zbuja nezaupanje. Če je pa tako, se pa tisto »neka« tudi ne spravi z zaupnicami klerikalnih občinskih odborov s sveta.»

— **Tretja seja občine Šmihel-Stopiče.** Iz Kandije nam poročajo: Jutri v nedeljo 13. t. m. bo občinski odbor uporne občine Šmihel-Stopiče imel zopet sejo, da izreče dr. Susteršiču zaupanje. Že več dni pripravljajo klerikalni agitatorji puntarske odbornike, in če še na tretji seji ne bo zaželeno zaupanje?

— **Gospod Anton Belec,** ki je za zabavo nebeščanov župan v St. Vidu nad Ljubljano, je tisti veliki vojskovodja, ki uči namesto deželnega glavarja Susteršiča klerikalne deželne odbore, kako naj izrekajo Susteršiču zaupanje. Ker jim naibzje ne zaupa toliko sposobnosti,

da bi znali sami sestavljati resolucije, kar so- di menda po svojih izkušnjah, jim pošilja gotov načrt take izjave. Na sklepaje zaupnic jih pa vabi s sledečim pismom, ki zasluži, da se obesi nekoliko nižje:

»**Občine,** na noge za čast našega ljubljene- ga deželnega glavarja! Ne proti ženski, za to se niti ne zmenimo, temveč zoper slo- vensko časopisje, ki se da izrabiti, kakor prostitutka za take namene, tudi ne za osebo, temveč za demonstracijo, za stranko, — Anton Belec, župan.»

Ne vemo, če je gospodu Antonu znano, kaj je prostitutka in prostitucija. Kakor ženska, tako se tudi mož lahko prostituira. In duševna prostitucija je včasih hujša od telesne. O tem imajo sicer ljudje lahko različna mnenja, ali če spravlja gospod Anton v Susteršičevem vpra- šanju časopisje v zvezo s prostitucijo, tedaj so njegovi pojmi zelo skaljeni. To, kar je dejal šentvitski Anton, bi že moral reči kdo drugi, da bi nas vznemirjalo. In njemu tudi ne bomo razlagali, da ima časopisje dolžnost služiti jav- nim interesom, medtem ko nima on kot župan nobene dolžnosti krpati z zaupnicami Suster- šičevo sukno. Sodbo o njegovem početju more omiliti le dejstvo, da ideja akcije ni zrastle na njegovem zelniku, ki je za to premalo plodo- vit. Ampak toliko soli je že menda v njegovi glavi, da ve, kako pravijo Kranjci takemu vsi- ljevanju. Če mu bo trud prinesel pričakovani dobiček ali ne, je njegova stvar. Le gleda naj, da se ne bo moral sam kmalu ozirati po zaup- nici — zase.

— **Lep mojster!** Mesar Alojz Breclenik v Spodnji Šiški ima že vse leto samo 4 vajence, a niti enega pomočnika. Tako si prihrani lepo vsoto, ki bi jo drugače moral plačevati pomoč- nikom. Da pa se izvežbajo njegovi učenci vse- stransko, jih uporablja tudi za poljska dela. Iz- koriščanje vajencev je torej prav poseben po- sel tega mojstra.

— **Kanali-zbiralniki.** Na Sv. Petra in Pol- janskem nasipu so kanali-zbiralniki dograjeni. Pričeli so že, v kolikor je v tem okolišču, to je na Sv. Petra in Poljanskem nasipu cestnih ka- nalov, vezati jih z zbiralniki. Izliv zbiralnikov v Ljubljano se je za enkrat napravil na des- nem bregu Ljubljane pred šentpeterskim mo- stom, na levem bregu pa za mostom. To pa za- radi tega, ker se postavi nov most, pa tudi se še ne ve, na katerem bregu, levem ali desnem se bo gradila elektrarna. Kanali-zbiralniki se bodo sedaj najprej nadalje gradili v šentjakob- skem in trnovskem okraju. Od frančiškanskega mostu do sv. Jakoba mostu na desnem in od ravnatam pa do Brega na levem bregu Ljub- ljane se bodo pa kanali-zbiralniki pričeli že graditi, ko bodo obrežni židovi imeli zadostno višino. Ko bodo zbiralniki dograjeni, se bodo takoj vsi cestni pa tudi hišni kanali, kateri so sedaj vodili naravnost v Ljubljano, sklenili z zbiralniki. Zveze preskrbi mestna občina, dočim bodo morali seve hišni posestniki svoje kanale, v kolikor so zgrajeni na njihovem svetu, pa so v slabem stanu, popraviti na svoje stroške. Ob- enem se bo pa tudi kanalizacija izpeljala in na- pravila v Prulah. Ravnatoča se bo napravila kanalizacija za hiše, ki stoje na desnem bregu Gradaščice in se bo ta kanalizacija vezala z zbi- ralniki.

— **Avtomobilska zveza Postojna-Gorica.** Od 16. julija dalje bo poštni promet med Po- stojno in Gorico oskrbovan potem avtomobilov, ki bodo vozili od glavne pošte v Gorici do po- štnega poslopija v Postojni. Avtomobili so last av- tomobilske družbe z omejeno zavezo »Gorica-Postojna« s sedežem v Gorici. Avtomobili bodo odhajali iz Gorice v Postojno ob 6. jutraj in ob 4. popoldne in bodo prihajali v Gorico ob de- vetih 45 minut dopoldne in ob sedmih 45 minut zvečer, v Postojno pa ob devetih 50 minut do- poldne in ob sedmih 50 minut zvečer.

— **Zorko Jegličovo** so dobili včeraj okolo poldneva. Na Krakovskem nasipu so potegnili njeno truplo iz vode, ki ni bilo še močno raz- dejano od vode. Na stotine ljudi se je nabralo ob bregu. Truplo so prepeljali v mrtvašnico k sv. Kristofu. Pogreb bo danes ob petih popol- dne.

— **Zavarovalnica sta hotela ogoljufati.** Od okrožnega sodišča v Novem mestu so prepe- ljali 10. t. m. k deželni sodnji v Ljubljano biv- šega nadučitelja Antona Martinjak iz Rut (Pod- gorje). Martinjak je bil pred leti zaradi golju- fije na trimesečno ječo obsojen in bil iz službe odslovljen. Od tedaj se je dalje časa potikal po Hrvaškem, pred meseci pa je vstopil k zavaro- valni družbi »Allianz« kot potnik. Maja meseca

je sporazumno z Jožefom in Frančiško Možek iz Kamnika zavarovalništvu Janeza Berlec iz 5000 K. Mesto Berleca pa so poslali k dr. Maru v Ljubljano Jožefa Možek. Ta je čvrst in je bil kot tak tudi od zavarovalnice sprejet. Stori- la se je pogodba o zavarovanju za slučaj smrti za 5000 K, kateri znesek se ima Fran- čiški Možek izplačati. 23. maja je Berlec umrl in Frančiška Možek se je zglasila zaradi izpla- čila zavarovalnice. Zavarovalnici se je ta slu- čaj sumljiv zdel, začela je poizvedovati in pri- šla na goljufijo. Zadevo je naznanila sodišču. Jožefa Možek so takoj zaprli, dasiravno je iz- prva dejal, da so oni zavarovali Berleca. Sedaj je priznal, da je Berlečevo ime on prevzel, da bi dobili zavarovalnino in šel k zdravniku, za vse to pa da je tudi agent vedel.

— **Prijet tat.** V obližju Vavtvasi, kjer so delali most, je bilo ob tem času mnogo tatvin. Pri tem delu je bil tudi zaposlen 30letni Alojz Merlak iz Male Ligojne pri Vrhniki, zelo pre- brisan in mnogokrat kaznovan nepoboljšljiv tat. Meseca februarja je bil izpuščen iz prisilne delavnice, v začetku julija pa je zopet začel svoj stari tatinski posel. Ponoči se je priklafil v Tomičevo hišo v Straži in nabral iz zaprte omare, katero je s silo odprl, obleke in drugega v vrednosti 110 K. Tudi je dobil 12 kron dro- biža v hladnem žepu. Ta tat je služil par dni pri Brdvasu v Vavtvasi in vozil po Straži ter si ogledal hišo. Ljudje so takoj uganili, posebno ker ga je eden videl nesti v ruhi nabrano obleko in drugo, da je po postavi bil enak hlapcu Brdvasa. Orožništvo na Vrhniki je tega nepridiprava zasledilo ravno, ko je hotel prodati sukno. Tudi na njem je našlo ukradene srajce. Z Vrhnike ga pripeljejo v Novo mesto.

— **Kinematograf »Ideal«.** »Baje izgubljeni sin« se imenuje senzacijska drama iz amerikan- skega življenja, ki se predvaja do ponedeljka v kino »Idealu«. Drugih 6 slik je najboljših vrste: Volk med ovčjo čredo. (Komedijska.) Semeni v Centralni Aziji. (Potovalni film.) Skrivnostna šifra. (Veseloigra.) Zavist brata. (Ameriška drama. Samo zvečer.) Gaumontov teden. (Ki- nematografska poročila o najnovejših dogodkih, športu, literaturi, modi v Parizu itd.) Pifke kosi razkošno. (Velekomično.) — V terek »Neures- ničene sanje« (kolorirana francoska drama). — Drugo soboto: »Bele lilije« kot protikomad filmu »Ženska brez srca«. — Pripravlja se sen- zacija »Otrok Pariza«, 7 dejanj.

Ildrija.

— **Društveni shod članov podružnice »Unije«** rudarjev v Ildriji se vrši v soboto ob 9. zvečer v novih društvenih prostorih v hiši »Obč. kons. društva« v Ildriji. Ker ima ta shod namen urediti notranje zadeve naših delavskih organizacij, zato prosimo vse člane tem potom, da se shoda vsi udeležijo.

— **Občno konsumno društvo v Ildriji** ima dve novi filijalki. Z obema so člani jako zado- voljni. Oni pa, ki niso še člani, naj pristopijo. Pristopnina je 2 K 40 vin. s knjižico vred. Dru- štvo je splošno, brez razlike stanu in političnega mišljenja. Vsak član ima enake pravice in dolž- nosti. Vsak član naj enega člana pridobi, pa nas bo kmalu 2000. Vsak član naj kupuje svoje po- trebnščine samo v svoji zadrugi, pa bomo lahko imeli letos en milijon prometa. Proč z branjevc, ki nas denuncirajo. Časi naših slabosti so mi- nuli. Na delo torej za konsumno društvo!

Stajersko.

— **Hrastnik.** V nedeljo dne 13. t. m. se vrši javen shod rudarjev ob 3. popoldne v gostilni konsumnega društva. Dnevni red: Bratovska skladnica in plačevanje provizij. Sodrugi ru- darji! Agitirajte, da ne bo nihče manjkal, kajti dolžnost vsakega posameznika je, da se udeleži tega važnega shoda. Sodrugi, ako hočemo do- seči uspehe, potem mora prenehati mlačnost in brezbrzižnost med nami. Kdor ni z nami, je proti nam, je torej škodljivec nas vseh. Zatorej v nedeljo vsi na shod!

— **Rajhenburg.** Tukajšnje prostovoljno ga- silno društvo praznuje jutri 20letnico svojega obstoja. S to slavnostjo je združen tudi občni zbor »Zveze slovenskih štajerskih gasilnih dru- štev«. Spored slavnosti je sledeči: 1. ob pol de- setih in enajstih dopoldne sprejem društev na kolodvoru; 2. obhod po trgu, pred »Gasilnim domom« slavnosten govor; 3. ob 11. občni zbor »Zveze«; 4. ob dveh popoldne javna vaja raj- henburškega gasilnega društva; 5. ob treh po- poldne ljudska veselica, vstopnina 60 vinarjev. Pri tej slavnosti bo nastopila prvič na štajer- skem Posavju rudarska godba iz Trbovelj. Rai-

henburške sodruge vabimo na to veselico. Kdor hoče bližnjemu pomagati v nesreči, naj podpira tudi gasilna društva. Na pomoč! — Gasilce.

— **Poizkušen samomor.** Te dni se je pri- peljal v Gradec čevljarški mojster Vincenc Zorko z Vranskega pri Celju in si v ljudskem vrtu pognal dve krogli v prsi. Smrtnonevarno ranjenega so prenesli v bolnišnico. Zorko je doma iz Hrastnika.

— **Samomor.** Iz Maribora poročajo: V če- trtek okolo štirih jutraj se skočil v Dravo 29letni brezposelni izvošček Franc Mešiček, doma od sv. Heme, okraj Celje. Pivovarni- škemu delavcu, ki je prišel prav takrat na most, je zagnal svoj klobuk, na katerem je bil listek s poslovnimi besedami. Nato je skočil na ograjo in z ograde v Dravo. Trupla doslej še niso do- bili.

— **Dva samomorilca, vojaka, v enem tednu.** Iz Maribora poročajo: V začetku tega tedna se je obesil infanterist Herman Supanc v zapori iz strahu pred kaznijo. V četrtek jutraj se je ustrelil infanterist Franc Košuta od istega regi- menta kakor Supanc, ker bi bil moral biti za- prt. V enem tednu torej dva samomora pri enem in istem regimentu.

Volilci na Goriškem!

DELA VCI IN KMETJE!

V nedeljo, 13. julija 1913, ste poklicani, da izvolite zastopnike iz splošne kurije za goriški deželni zbor. Socialno demokratična delavska stranka vam priporoča sledeče kandidate:

DR. HENRIK TUMA, odvetnik v Gorici;
ANTON VRČON, posestnik in trgovec v Skriljah;

ANTON MOZETIČ, prozni mojster v Gorici.

Slovenske volilce, ki stanujejo v mestu Gorica ali pa v obmejnih občinah: **Ločnik, Moša, St. Lovrenc, Krmin, Gradišče ob Soči, Ronki, Zagraj in Tržič** (Monfalcone) in ki imajo volilno pravico v eni tu imenovanih občin, po- zivljamo, da oddajo svoje glasove edino le kan- didatom italijanske socialno demokratične stranke, ki so:

JOSIP TUNTAR, uradnik v Gorici;
ALOJZIJ TONET, uradnik v Tržiču;
ALFRED CALLINI, tiskar v Gorici.

Goriško.

— **Vse zaupnike z dežele** prosimo, da spo- roče brzojavnim putem izid volitev v splošni kuriji. Iz bližnjih krajev goriške okolice pa nam sodrugi lahko prinese poročilo osebno. — Na- slov: **Stofia — Gorica — Kavarna Schwarz.**

— **Pozor na izkaznice!** Opozarjamo volilce v splošnem volilnem razredu in v kmečkih ob- činah na izkaznice. Dobili ste po dve izkaznici: eno za splošni volilni razred, drugo za kmečke občine. Pazite, da vzamete s seboj v nedeljo 13. t. m. pravo izkaznico: **ono, ki velja za splošni volilni razred!**

— **Izkaznice spravite** za morebitne ožje volitve! Ker se ne ve, kakšen bo izid v sploš- nem volilnem razredu, zatorej spravite izka- znice za morebitne ožje volitve. Za morebitne ožje volitve je določen dan 20. julija.

— **Solkani.** V terek 8. t. m. se je vršil shod samostojnih kandidatov v Solkanu, ki pa ni imel uspeha ne za klerikalce, niti za samostojne kan- didate. Za predsednika shoda je bil izvoljen so- drug Andrej Srebrnič, ker so bili socialistični volilci na shodu v ogromni večini. Sodrugi An- drej Srebrnič otvori shod in poda besedo g. dr. Vošnjaku, ki utemeljuje potrebo samostojnih kandidatov za goriške deželnozbornske volitve. Nato se oglasi k besedi g. jurist Jožef Bitežnik in vpraša g. dr. Vošnjaka, v čigavem imenu da nastopa in kakšna načela zastopa. Obširna de- bata se je razvila, ker je g. jurist Bitežnik pred- bacival g. dr. Vošnjaku, da prihaja v imenu stare in propadle liberalne stranke, ki niti ne eksistira več. Importirali so na shod tudi ne- kega koncipienta dr. Marusiča, ki je poizkušal svojo srečo po tržaski metodi; blatil in obre- koval je na vse mogoče načine jugoslovanske socialno demokratično stranko in delal proma- gando za NDO. Obrekoval je najprej naše stro- kovne organizacije in dejal, kakšna krivica se je godi slovenskim delavcem, češ, da uradujejo naše strokovne organizacije samo italijanski. Sodrugi Andrej Srebrnič je postavil g. dr. Maru- siča na laž. Našel mu je strokovne tajnike slo- venske narodnosti in dokazal njih uradovanje v slovenskem jeziku. Agitator za NDO, je nato prešel na Balkan in našteval slovanske uspehe

Za resnico.

Roman.

Spisal Jožef Laichter.

(Dalle.)

Polagoma se je popolnoma stemnilo, nastal je večer, prišla je noč. Kvapil se je čimdalje bolj krčvil v vozu. Spal pa ni. Vedno je mislil nazaj, odkoder se je baš peljal. Najpreje le z neskončno boleštvom in boleznijo. Potem pa je menil, da mora tako biti in da bi se bil na Dunaju unoril. Da Dunaj ni bil zani, in da so bili ti meseci vendarle grozni. In jel se mu je smiliti Hanuš, češ, da to življenje ni niti za Hanuša in da bi nikakor ne smel biti na Dunaju. »Ah, ne, tako življenje — ne!« Pa je premišljal o življenju, kako je sploh čudno in drugačno, nego si je mislil. Kako se vse tu podi in lovi; nič ni lepega, tihega in gorkega, po čimer hrepeni njegovo srce in o čimer je sanjari. In sedaj so vse sanje vzlapevale iz njegove notranjosti. Zaprl je oči, naslonil se v kotu in jih videl — vse te sanje. Kakor da so počitnice, ka- kor da leži na griču svoje rojstvene vasi, da zre v oblake in sanja o svojih ljubih slutnjah. Tam s tistega grička se mu je življenje vedno kazalo krasnim. Okoli je bilo visoko gozdno drevje, diljal je njegovo vonjavje. In obsene- valo je njegovo glavo. A skozi gozdno jaso se mu je razgrinjal razkošen razgled po polji, po vaseh, na druge lesove in na venec višnjevka-

stih gora v daljavi na obzorju. Tu je pol sede, pol leže — mladi, ubogi deček s knjižico Halka ali Čecha ljubil svet, ljubil neskončno ljubezen ljudi, ljubil prirodo. Toda ne realno, ne sveta, kakršen je bil, ne ljudi, kakršni so bili, niti ne prirode tako popolnoma od blizu, ampak bolj od daleč, kakor tisti venec gora na obzorju. Tu je sanjari o izvoljenih naroda, o pesnikih in uče- njakih in o tistih junakih, ki v krlatih besedah časniskarskih uvodnikov dramijo narod, ki pišejo s krvjo svojega srca, ki so pripravljeni vsak hip žrtvovati svoje življenje za domovino. In dasi se je Hanuš na Dunaju smejal njegovim junakom, kažoč mu, kakšni so v svoji nagoti, je ostajal v jedru sanjar in idealist. In sedaj se je peljal v Prago in baš tu so bili tisti ljudje — baš tu bi moral biti to življenje drugačno, drugačno! Peljal se je k oltarju domovine s svojim srcem, tja, kjer stoje spomeniki težko izkušane naroda, tja, kjer je Libuša v proroškem navdušenju iz- rekla staroslavne besede: »Aj, veliko mesto vi- dim, katerega slava se dotiče zvezd.«

Kvapil je izpregledal in se vzdramil iz svo- jih sanj. Z roko je obrisal roso okno in se za- gledal ven v globoko noč. Nebeški obok je bil posut z iskrinimi zvezdami, kakor da se razpe- nja v neskončnost. Tolažilen se mu je zdel blesk nebeških luči, tiho in veličastno je bilo gori v vsemirju. Kvapilove oči so rasle in strastno pro- nicalo dalje prostore. »Božek, vzdihnil je v no- tranjosti, »ne zapuščaj me, vodi me, varuj me hudega!« In vzlic vsemu, kar je bil sam že čital

protivskega, vzlic temu, kar ga je Hanuš pod- učeval v tej smeri, kar so si že na gimnaziji pripovedovali o Kristu, vzlic vsemu je videl se- daj s svojimi otonimi očmi nad žarnim in raz- petim obokom nebeških Boga-Stvarnika, videl je belolasega in belobraidega starca v svečani opravi, obdanega od angelskih trum, s Kristom na desnici, s svetim Duhom na levisi. In skle- nil je v naročju roke in vroče molil v svojem kotičku. Ničlo karakterističnejšega in ironičnej- šega ni moglo biti. Hanuš, njegova zvezda vod- nica, očetovski svetovalec, poln silne nadvlade in silnega vpliva, Hanuš pozitivist in davno brezverec — — — In Ladislav ne le moleč, tem- več i Boga videč in gledajoč ga nad zvezdami.

Noč je minevala, vožnja je bila brza. In na- enkrat je Kvapil na neki mali postaji zaslišal češko govorico. Nekoliko češki govorečih ljudi je prisledlo.

»Kaj je to mari že Češko?« je vprašal.

»Da, se ve, to je že Češko!« so mu odgo- vorili.

Takoj, nepričakovano se je čutil bolj pro- stega. »Vendar se pelješ, da začneš novo živ- ljenje, vendar se ti kaže nekaj družega!« vzklil- nil je radosten glas v notranjosti. In kakor če- bele so mu vzrojile mirne, svetle misli. Čim- dalje bolj je odjenjavala teža, ki se mu je na- selila v dušo v oni mali dunajski restavraciji, v kateri sta sedela s Hanušem pred odhodom. Domovina, domovina, naj bo že kakršnakoli, ga je pozdravljala, zvala ga dobrodošlim. Gor-

kota mu je lila v lice. Najraje bi bil gledal na vse strani, ven skozi okno po čeških pokrajini in gorah, toda kam je mogel gledati sedaj po- noči in pozimi, kaj bi bil videl v temi? Jel se je razgovarjati z ljudmi, žalostni njegov obraz se je razjasnil. In kdaj se že pokaže Praga? Kdo se že zdani? Ni mogel čakati. In ko je sedel pogledal na zvezdnato nebo, glej, tu v onih vi- šavah, kjer je preje videl Boga, katerega je mo- lil, je videl sedaj drago postavbo s premilo kras- nim obličjem svete mučenice. To je bila do- movina.

Niti za trenotek ni zaspal vso pot. Čimdalje bolj nepočakljiv je postajal. Konečno pred se- stemi se je oglašil dan. Zvezde na nebu so je- bledeli. In naglo, toliko da se je zdani, je Kvapil zapazil obrise Prage, otočne v svečanovih jutranjem mraku. Toda komaj jih je zagledal je vlak pohitel skozi Nusle. Peljali so se sko- vihograjski predor in ob četrtna sedem je ob- stal parni stroj na postaji Frana Josipa.

Kvapil je potrkal na okence, pri katerem je čakal s culico v roki, in brž ko je sprevodni odprl, je izstopil in šel s postaje. Mrzli zrak se je pretresel, da so mu zobje zaškletefali. Drob- karji, filakarji, postrežki so kričali in zanamaj- jen, mlad človek, je pritekel i k njemu, hotel mu vzeti culico iz roke. Ujladno je odrekel, sta- pil črez cesto k železnemu plotu mestnega parka in, ko so kočije dirjale z ropotom na razne strani, zrl v megleni zrak.

(Dalle prih.)

Cementne cevi
v vseh merah,
barvaste plošče
itd.

Kranjska betonska tvornica Tribuč & Ko.

Ljubljana.

Telefon št. 296. Pisarna, delavnica in skladišče na Tržaški cesti. Telefon št. 296.

Stopnjice, bal-
koni, spomeniki,
stavbni okraski
itd.

(pozabil je pa preštetih žrtve slovenskega klanja in tiste Slovence, ki so jih Slovani z bajoneti in kroglami poslali v internacionalno kraljestvo — op. poroč.). nato pa je skočil zopet v Trst in našteval narodnjaške uspehe pri zadnjih volitvah. Zopet je govoril neresnico in trdil, da sta slovenske socialistične kandidata dobila samo slovenske socialistične glasove, ker italijanski sodrug niso glasovali za nju. Zopet ga je prekinil sodrug Srebrnič in mu dokazal laž. Povedal mu je, da govore tudi številke v »Edinosti«, da sta dobila slovenska sodruga enako število glasov, kakor italijanska. Dr. Marusič je začel hvaliti opozicionalnost slovenskih narodnjakov in obojati socialistične zastopnike, ker ne gredo skupno z njimi v opozicijo, ker glasujejo za Lego in proti CMD. Sodruga Srebrnič je zopet pončil gospoda doktorja, da se socialistični klub občinških svetovalcev v Trstu ne more družiti s takšno opozicijo, kakršna je narodnjaška, ki zasleduje le šovinistične namene, a v socialnih in gospodarskih ozirih se obnaša skrajno nerodno in glasuje skupno s kamoro na škodo delavcev. Tržaški odposlanec je vsiljeval tržaškega Gregorina, ki se toliko »žrtvuje« za slovenski narod. Čudno se nam zdi le to,

zakaj ga potem porivajo Tržačani iz Trsta? Najbrže je nesposoben za kandidata v mestu ali okolici, za goriške Krašovce in Gorjance je pa vse dobro si misli narodnjaška frakcija. — Sodrugi! Jutri pokažimo, kdo da naj nas zastopa v deželnem zboru!

— Nabrežina. Kaj se vse ne zgodi v času volitev. Okrajna politična organizacija v Nabrežini je poslala na dan 4. julija 1913 na svojega kandidata sodruga Mozetiča Antona v Gorico naslovljeno zaprto pismo, v katerem ga je vabila na shod za nedeljo 6. julija. Zaman je bilo vsako čakanje, sodruga Mozetiča ni bilo. Seveda, kako naj tudi pride, ako se je pismo še v nedeljo s poštnim pečatom valjalo po Nabrežini. Pismo je romalo namesto v Gorico v roke neke stare klerikalke, katera ga je seveda vključila v tem, da ni bilo naslovljeno nanjo, odprla, prečitala in potem šele izročila enemu naših sodrugov. Kako da je prišlo pismo v njeno roko, ne vemo, pač pa vemo, da je klerikalna ona kakor tudi naš pismošoj. Stvar, ki je zbudila med delavstvom veliko kritiko, smo naznaili generalnemu poštnemu ravnateljstvu na Dunaju in bo preiskava potrebno dognala.

Zadnje vesti.

ČESKA KRIZA.

Dunaj, 12. Iz Prage javljajo, da dobi češki deželni odbor novo posojilo, da bo mogel gospodariti do konca septembra.

ŠPIONAŽA NA TIROLSKEM.

Trident, 12. V Pajerjevi aferi so zaprli še tri osumljence. Hišne preiskave se nadaljujejo.

MADJARSKI DVOBOJ.

Budimpešta, 11. Zaradi nekega konflikta v zbornici je sin poslanca Kovacsija, ki je protestantovski pastor, pozval vladnega poslanca Pola na dvoboje. Danes je bil duel in Pol je bil s sabljo težko ranjen.

Budimpešta, 11. Grof Mihael Karolyi je pozval v Gyomji propadlega kandidata dr. Gerőja na dvoboje, ker ga je ta telegrafično žalil.

ŠPIONAŽA NA NEMŠKEM.

Berlin, 12. V Königsbergu so prijeli nekega mehanika kot ruskega špiona. Na poti v zapor je pobil čuvaja in ušel najbrže čez rusko mejo.

PUCCINI — ŠPION.

Rim, 11. Na Malti so prijeli glasovitega komponista Puccinija, ker so ga imeli za špiona. Pozneje so ga izpustili, konfiscirali so mu pa fotografirane ploče.

STAVKE V JUŽNI AFRIKI.

Pretorija, 11. Železničarji so predložili vladi svoje zahteve in čakajo šest dni na odgovor.

Dragi stavkokazi.

Johanesburg, 11. Vladna komisija je obljubila rudniškim stavkokazom celoletno plačo, da zapuste delo v Bloemfontainu.

Generalna stavka.

London, 11. Tukaj mislijo, da je v južni Afriki generalna stavka železničarjev neizogibna.

Zmaga klesarjev v Nabrežini.

Krumirstvo N. D. O. dokazano.

Dne 30. junija so klesarji pri Andriettiju proklamirali stavko. Trajala je osem dni in Andrietti je kapituliral pred organiziranim delavstvom, tako, da je končala stavka s popolno zmago klesarjev. Ves razvoj te zadeve je bil zelo zanimiv. G. Andrietti je bil ob začetku pogajanj zelo trdovraten. Čim pa ga je tajnik organizacije sodrug Ivančan prepričal, da je boj z delavstvom danes nemogoč in da je nada g. Andriettija, (da ga bo N. D. O. kot organizacija krumirjev rešila) res le prazna nada, se je vdal. Dokaz, da je imel Andrietti res veliko upanja v organizacijo krumirjev, izhaja iz njegovih besed. Dejal je namreč: »Stavke ne bo konec, dokler se ne vrnejo vsi delavci in brez vsakega izboljšanja na delo in dokler ne izjavijo, da so njih zahteve pomota in popolnoma neosnovane.« Ta veter je prihajal iz »Narodnega Doma« v Trstu. Sodr. Ivančan je odgovoril g. Andriettiju, da je delavstvo zavedno svojega položaja in prepričano v svoji pravici, premislilo svoje zahteve in da ne bo odstopilo od njih, tudi če bi bila delavnica natlačena polna ljubezljivih krumirjev N. D. O. Andrietti je lahko opazil, da niso bile tajnikove besede izmišljene grožnje, ampak izraz resnične delavske solidarnosti. To ga je navedlo na razmišljanje o posledicah, ki bi lahko nastale, ako bi se g. Andrietti izročil krumirski družbi. Kmalu je izpremenil barvo in se začel pametno pogajati s tajnikom naše organizacije. Kakor smo y »Zarji« že omenili, smo imeli takoj po izbruhu stavke štiri krumirje in sicer tri iz N. D. O. in enega iz vrst krščansko-socialne organizacije. To je bilo seveda pre malo za uničenje stavke, pa so se čutili narodnjaki dolžne, da jih poiščejo po Krasu še kaj več. Pri nas na Krasu pa raste kamen in ne krumirji, zato nas niso moge pametne glave N. D. O. spraviti v zadrego. Ker je za službo agenta krumirjev izurjen predsednik podružnice N. D. O. v Vižovljah po imenu Pernarčič Alojzij, so ga g. Mrak, Brandner itd. počastili s tem, da so mu dali nalog, da pokaže svojo spretnost na Krasu. In res se je vneti agent celo po noči drsal s kolesom po Krasu. Nakana mu je ostala brezuspešna, tako da nikakor ni mogel ustreči želji voditeljev N. D. O. V četrtek 3. julija je prišel k našemu sodrugu Košuta Alojziju, se z njim sprijaznil ter ga hotel prepričati da je njegov današnji položaj vsled petletne službe pri mornarici težak in da bi bilo vendar bolje, ako bi šel na delo, ker drugi itak že delajo. Sodruga Košuta je Italijan; agent krumirjev je s tem, da ga je vabil med stavko na delo, odkril ne samo krumirstvo N. D. O. temveč tudi dokazal, da je parola N. D. O. »V prvi vrsti delo« himavška, kakor vsi njeni nauki. Konec vsega je bila zmaga stavkajočih in naše organizacije.

Delavstvo si je s stavko pridobilo sledeče izboljšanje: za vsak kos »konzule« (veliki) K 3:—, »za mali kos« iste šablone K 1:—. Bilo je torej 40 velikih in osem majhnih kosov, tako, da znaša vsota izboljšanja pri teh kosih K 128:—. Razun tega si je delavstvo ugotovilo pogoje s tem, da bo za kose, kateri pridejo na izdelanje na akord in se ne more klesar pogoditi zanje, ugotovljena mezdna od K 6:— na dan. To je za nas sijajna zmaga, a za N. D. O. očiten dokaz krumirstva. Nemara pa se bodo tudi s to zmago bahali.

Odgovorni urednik Fran Bartl.
Izdaja in zalaga založba »Zarje«.
Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani.

Druga vojna na Balkanu.

PREMIJE IN RUMUNSKA EPIZODA.

Dve vesti dajata danes položaju značaj: Srbska vlada je po vseh iz Belgada, Peterburga in Pariza izdala ukaz, da ustavi srbska vojska sovražnosti. Skoraj tisti hip pa je rumunska vojska prekorčila bolgarsko mejo, ter zasedla Silistrio in nekatere druge bolgarske kraje. Kakor smo večeraj poročali, je srbski ukaz, da se ustavi vojne operacije, logična posledica bolgarske prošnje za rusko posredovanje in njene izjave, da se popolnoma zapuša Rusiji. Srbija je militaristično že več dosegla, nego je hotela. Njene čete so prekorčile tisto črto, ki jo zahteva kot mejo. Da bi Bolgarska izrabila premirje za raliiranje svoje armade in za obnovitev sovražnosti, je v dejanskih razmerah popolnoma izključeno. Položaj na bojiščih je sedaj znan. Da bi mogli Bolgari pomisliti na uspešno ofenzivo proti Srbom, ki so se že združili z Grki, bi potrebovali takorekoč novo armado. Ne sme se pozabiti, da so šli v drugo vojno nespočiti in da je mnogo njihovih čet prikorakalo z enega bojišča na drugo. Noya vojna pa jih je tako oslabila, da bi bila misel na re-
vanzo naravnost blazna.

Se večja garancija za Srbijo, da je premirje zanj začetek miru, je pa rumunska mobilizacija za hrbot Bolgarske. Prejšnje stališče Srbije, da mora Bolgarska na bojišču podpisati mirne pogoje, je torej sedaj brezpomembno. Nadaljevanje sovražnosti ne bi več koristilo Srbiji, ampak edino še — Rumuniji.

Ta je z delom svoje armade — s kako velikim, še ni znano — prekorčila mejo in zasedla nekatere bolgarske kraje. Okupacija vsake pedit bolgarskega sveta je sicer navaden rop, še veliko nesramnejši od italijanske ekspedicije v Tripolitanijo. Italijani so vsaj imeli prvezo, da gredo s civilizacijo v Afriko, Rumunija pa nima nositi nikakršne kulture na Bolgarsko. Ali v svojem sedanjem položaju mora Bolgarska pač trpeti, da ji Rumunija ukrade kos ozemlja. Če se ne bi bila spustila v vojno s svojimi bivšimi zavezniki, ne bi bila gospodom v Bukareštu najbrže nikdar tako zrasla korajža. Toda če bi Srbija nadaljevala sovražnosti, bi se najbrže banditom kralja Karola povečeval apetit, kolikor večja bi bila prilika.

Zoper rumunski napad ni storila Bolgarska nobenega vojaškega koraka in niti svojega zastopnika ni odpoklicala iz Bukarešte, dasi je rumunski poslanec princ Ghika zapustil Sofijo. Kaj se bo nadalje zgodilo, je pač še uganka. Eno pa je gotovo: Balkanske države so zopet temeljito zapravile svojo neodvisnost. Ne pogodba ne meč nista razdelila balkanskih dežel; to si pridržuje Evropa, ki namerava z novo konferenco razrežati balkansko pogajo in razdeliti kose po tisti pravici, ki jo bo določila sama. Izza druge balkanske vojne se pripravila nova diplomatska vojna za prevladajoči vpliv na Balkanu. Tukaj bosta zopet Avstrija in Rusija v prvih bojnih vrstah. Berchtoldovi organi že zmerljajo Bolgarsko in napovedujejo, da bo stal njihov poveljnik na strani Rumunije; Bolgarsko pa prepuščajo Rusiji.

Na novi konferenci se bo šele prav jasno pokazalo, kako po nepotrebnem so bile poklane vse neštete žrtve na macedonskih bojiščih. In dosti časa bo še poteklo, preden se bo moglo reči, da je evropski mir na varnem.

SRBSKO STALIŠČE.

Gradec, 12. »Tagespost« poroča, da je neka vodilna srbska oseba izjavila njenemu poročevalcu, ako Bolgarska ne zadovolji Rumunije, da lahko več izgubi, nego je pridobila od Turčije. Le če predlaga Bolgarska Srbiji mir pod njenimi pogoji, se more preprečiti popolno uničenje Bolgarske. (Ta vest se nam zdi zelo sumljiva, kajti pomenila bi, da daje Srbija še zdaj potuho rumunskim roparjem in da ima vse drugačne namene kakor balkansko zvezo.)

SRBIJA USTAVLJA OPERACIJE.

Pariz, 11. Iz Belgada poročajo, da je srbska vlada vsled skupnega posredovanja Rusije in Francije sklenila ustaviti vojne operacije proti Bolgarski. Enak ukrep se pričakuje tudi od grške vlade.

EVROPSKI KONGRES.

Pariz, 12. Neoficijno se kabineti velesil živahno bavijo z idejo evropskega kongresa, ki naj bi rešil vsa balkanska vprašanja, tudi tista, ki so ostala na londonski in pariški konferenci neresena.

ANGLEŠKO MNENJE.

London, 12. Tukaj smatrajo hitro rešitev spravnega vprašanja za nujno. Za sedaj mislijo, da ne bo storila Rumunija več, kakor da zasede zahtevano ozemlje. V tem slučaju se Bolgarska ne bo upirala. Zgodilo bi se pa tudi lahko, da se Bolgarska sporazume s Srbijo in z Grško in začne novo vojno z Rumunijo. Velesile morajo torej podpirati rusko posredovanje, ker ne more nobena želiti, da se podaljšajo konflikti na Balkanu.

BOLGARSKA IN TURČIJA.

Carigrad, 11. Bolgarski zastopnik Načević je izjavil, da ima neomejeno pooblastilo za direktno pogajanje s Turčijo. Bolgarska je pripravljena prepustiti Turčiji nekotliko krajev tostran črte Enos-Midija, ako ostane Turčija sedaj nevtralna.

VLADNA KRIZA NA BOLGARSKEM.

Sofija, 12. Danev bo demisioniral. Pričakuje se, da se sestavi koalicijski kabinet.

RUMUNSKA AKCIJA.

Napol prekinjeni diplomatski odnosi. Sofija, 11. Rumunski poslanik princ Ghika je danes naznanil ministrskemu predsedniku Danevu, da je dobil od svoje vlade ukaz, da zapusti Bolgarsko in da je rumunska vojska prekorčila bolgarsko mejo. To pomeni, da se smatra Rumunija v stanju vojne z Bolgarsko. Bolgarski poslanik v Bukareštu doslej ni odpoklican; po oficijoznih vesteh je dobil izrečen nalog, da naj ostane na svojem mestu.

Rumuni v Silistriji.

Bukarešt, 11. Uradno naznanjajo, da so rumunske čete prekorčile Donavo in zasedle Silistrio. Mala bolgarska posadka, ki se ni upirala, je ujeta. V Bukareštu vlada veliko navdušenje. (Zaradi te zmage, za katero ni počil niti en strel? Ta hrabrost je vsekakor veliko skromnejša od rumunskih oficijoznih jezikov.)

Rumuni »prodirajo« na Bolgarsko.

Bukarešt, 11. Rumunske čete so prodrle 15 kilometrov čez bolgarsko mejo na bolgarsko ozemlje. (Novega navdušenja še ne javljajo.)

Italija štiti bolgarske Rumune.

Sofija, 11. Italijanski zastopnik je prevzel zaščito Rumunov na Bolgarskem vsled odhoda rumunskega poslanika.

Bolgarska mirno gleda.

Sofija, 11. Bolgarska vlada je naznanila svojim zastopnikom pri velesilah, da je izdala četam nalog, da se ne upirajo nobeni rumunski operaciji, dokler ne dobes drugačnega naloga. Bolgarska bo pri velesilah protestirala zoper početje Rumunije.

Bolgarska nota.

Sofija, 11. Bolgarska vlada izdaja sledečo izjavo: Tisti hip, ko je bilo rusko posredovanje zaradi ustavljenja oboroženega konflikta med Bolgarsko, Srbijo in Grško na tem, da privede do cilja, in ko je bilo misliti, da je mir na Balkanu zagotovljen, je dala rumunska vlada v Sofiji izročiti noto, v kateri naznanila bolgarski vladi, baš pod pretvezo tega konflikta, da je dala rumunski armadi povelje, naj vkoraka na Bolgarsko. Vpriču tega položaja je bolgarska vlada ukazala vojnimi oblastim, da se ne upirajo rumunskim četam.

Bolgarska protestira.

Pariz, 12. Bolgarska vlada je naložila svojim poslanikom, da protestirajo pri velesilah zoper rumunsko vdiranje v kraje, v katerih so same žene in otroci brez obrambe. Bolgarsko-rumunski konflikt je rešen na peterburški konferenci: vsaka nova rumunska zahteva je neopravičena.

Najboljši šivalni stroj sedajnosti je

faff

10 letna
garancija.

Pouk v vezenju brezplačen.

Ign. Vok, specialna trgovina šival-
nih strojev in koles.
Ljubljana, Sodna ulica št. 7.
Cenik zastoj in poštnine prosto.

Mlade bernhardince

stare 2 meseca se prodaja v Rožni
dolini, gostilna pri »Čehu«.

Samo K 4.85 ura, verižica,
kresalo s 6 kamni.

Krasna srebrna - fantazijska Remon-
toar ura za gospode, dobri, ploščnati,
bogato gravirani okrov s prav dobrim
anker kolesjem, natančno idoča s tri-
letno pisano garancijo in elegantno
amerik. zlato double kavalirsko veri-
žico za gospode ter, modernim nikel-
žepnim kresalom s 6 rezervnimi kamni
za eno leto dovolj. Vse proti povzetju 21
samo K 4.85. Ako se naroči 6 garnitur,
doda se ena garnitura brezplačno.

Tvrdba ur Schaechter Leopold,
DUNAJ 121 XVI/2, Lerchenfeldgürtel No. 5.
Zamena ali denar nazaj.

Stavbene parcele

na Dunajski cesti v Ljubljani pred de-
lavskimi hišami in na Glincah takoj ob
mestni meji na Tržaški cesti, vse z naj-
lepšo lego so po izbiri za primerne cene

na prodaj.

Več se izve pri lastniku JOS. TRIBUČ,
na Glincah št. 37.

Ceno posteljno perje!

Najboljši češki nakupni vir!

1 kg sivega, dobrega, pu-
ljenega 2 K; boljše 2-40
K; prima polbelega 2-60K,
belega 4 K; belega puha-
stega 5-10 K; volofinega
snežnobelega, puljenega,
6-40 K, 8 K; puha sivega
6 K, 7 K, belega, finega
10 K; najfinjši prani puh 12 K. Naročila od 5 kg
naprej franco.

Zgotovljene postelje iz gostonitega rde-
čega, modrega, belega
ali rumenega nankinga, pernice 180 cm dolga,
120 cm široka, z dvema zglatvnicama, 80 cm dolgi,
60 cm šir., polnjena z novim sivim, prav stano-
vitnim puhastim perjem 16 K; napoli puh 20 K; puh
24 K; posamezne pernice 10 K, 12 K, 14 K, 16 K
zglatvnice 8 K, 8-60 K, 4 K. Pernice, 200 cm dolga,
140 cm šir. 18 K, 14-70 K, 17-80 K, 21 K, zglatvnica,
90 cm dolga, 70 cm šir. 4-50 K 5-20 K, 5-70 K, spodnja
pernica iz močnega, črtastega gradla, 180 cm dolga,
110 cm šir. 12-80 K, 14-80 K. Razpošilja se po po-
vzetju, od 12 K naprej franco. Lahko se franco
zamenja za neugajajoče se vrne denar. — Natančni
cenovniki gratis in franco.

S. Benisch, Dešenice št. 758, Češko.

Vsi ljudje

ki hrepene po dobrem in cenem za-
jutreku, južini, pivu ali vinu

se zaleko

od blizu in daleč

v gostilno

ki se nahaja v krasni legi ter zdr-
vem zraku

na

Drenikovem vrhu

kjer se postreže tudi z raznovrstnimi
mrzlimi jedili.

B. Götzl, Ljubljana

Mestni trg št. 19. — Stari trg št. 8.

Brez konkurence!
Krasne novosti spomladanskih oblek in površnikov domačega izdelka. Za naročila po meri največja izbira tu- in inozemskega blaga.
Solidna postrežba. **Najnižje cene.**

Velika zaloga vina

v Sovodnjah št. 46.

Podpisani raznanjam slavnemu, da imam veliko zalogo izvrstnega belega in črnega vina po zmerni ceni. Oddajam ga od 56 litrov naprej in ga pošiljam tudi po železnici. Vzorci na zahtevo zastoj.

Za obilna naročila se priporočam

Jožef Pelicon
trгоvec z vinom.

Kavarna Stari trg št. 39
celo noč odprta

„LEON“

Gostilna
Florijanska ulica št. 6.
Pristna vina. Domača kuhinja.

„Zdravnik želodca“

je edina posebnost želodčnega likerja iz zdravilnih rastlin, kateri izborna vpliva proti slabosti v želodcu ter ga radi tega v nobeni družini ne bi smelo manjkati.

Pozor!

Ker so vžigalice jugoslovansko socialno demokratične stranke že pošlje priporočila se v marljivo odjemanje vžigalice „Arbeiterwille“. — Naroča se jih pri upravi „ZARJE“ v Ljubljani.

Velik koncert

bo jutri v nedeljo 13. julija na prostornem vrtu pri Travnu na Glincah-Vič. Začetek ob 4. popoldne. Ob neugodnem vremenu bo koncert v prostornem salonu.

K obilni udeležbi najvjudneje vabi

Vstopnina prosta.

J. Traven.

Trajno delo dobi več sto delavcev in delavk

v starosti od 16. do 42. leta pri podjetniku

A. Suligoj, premogokop v Trbovljah, Štaj.

Plača za moške na dan 3 K do 3 K 30 v., v akordu tudi 5 K in več.
Plača za ženske na dan 2 K do 2 K 30 v., v akordu tudi 3 K in čez.

Delo je vzunaj in traja 10 ur na dan.

Moderni klobuki za gospode

trdi in mehki, najnovejših oblik in barv, **slamniki**, čepice, vse v nedvomljivo največji izbiri in najboljši kakovosti iz prvih svetovnih tvornic po zelo skromnih stalnih cenah z 10% popustom v

Modni in športni trgovini

P. Magdić, Ljubljana, nasproti glavne pošte.

E s-Ka
E s-Ka
E s-Ka
E s-Ka

Prvovrstna in najboljša kolesa sedanosti,

A dler
A dler
A dler
A dler

Specialna trgovina s kolesi in deli **Ana Gorec, Ljubljana**

Marije Terezije cesta 14, (Novi svet, nasproti Kolizeja).

Zahtevajte cenik. - Rabljena kolesa od 25 K naprej. - Izposojevanje koles.

Okrajna bolniška blagajna v Ljubljani.

Računski zaključek

za čas od 1. januarja do 31. decembra 1912.

D o h o d k i						I z d a t k i					
		Vplačani		Koncem leta še nevpplačani		Skupaj				Izplačani	
		K	h	K	h	K	h			K	h
1	Tekoči prispevki članov	81371	91	15442	21	96814	12	1	Bolnišnica in porodnišnica	74776	39
2	Tekoči prispevki delodajalcev	40685	95	7721	11	48407	06	2	Zdravniki in bolniška kontrola	19689	76
3	Drugi dohodki:							3	Zdravila in zdravilski pripomočki	9441	33
a)	globe	809	—	—	—	809	—	4	Oskrbni stroški bolnicam in prevozi	11266	58
b)	razni dohodki	4811	65	988	90	5800	55	5	Pogrebščine	2518	—
4	Obresti	34	46	4578	65	4613	11	6	Upravni stroški	17962	28
5	Rezervni sklad koncem prejšnjega leta	—	—	—	—	124091	61	7	Prispevek zvezinemu skladu	46	25
Skupaj						280535	45	8	Drugi izdatki:		
								a)	odpisani prispevki	—	—
								b)	razni izdatki	1043	69
								9	Sedanji rezervni sklad	—	—
								Skupaj			
										280535	45

Izkaz imetja

z 31. decembrom 1912.

A k t i v a		K	h	P a s i v a		K	h
1	Gotovina dne 31. decembra 1912	9912	51	1	Neplačane terjatve:		
2	Hranilnične vloge s tekočimi obrestmi: v mestni hranilnici ljubljanski	108653	62	a)	blagajničnih članov	1555	87
3	Zastanek blagajničnih prispevkov (po odpisanih neiztirljivih)	23163	32	b)	zdravnikov	5420	44
4	Razne terjatve	988	90	c)	lekarn	9053	08
				d)	bolnic	4773	66
				e)	pogrebščine	110	—
				f)	upravni stroški	140	82
				2	Sedanji rezervni sklad	121664	48
Skupaj		142718	35	Skupaj		142718	35

Sprejeto na zborovanju delegatov dne 8. julija 1913.

Pregledal in v redu našel:

Za upravni odbor:

Za nadzorni odbor:

Načelnik:

Ivan Mlinar

Blagajnični in računovodja:

Fr. Bartl.

načelnik.

Oton Pelan.

Anton Grapar.

Tomaz Kavčič.